

ΕΚΤΑΚΤΟΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΤΗΣ 1^{ΗΣ} ΜΑΡΤΙΟΥ 1994

ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗ ΔΙΑΝΝΕΛΙΔΗ

ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΥΠΟΔΟΧΗ
ΤΟΥ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΜΑΡΚΟΥ Α. ΣΙΩΤΗ

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ Κ. ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗ ΔΙΑΝΝΕΛΙΔΗ

Ἡ Ἀκαδημία Ἀθηνῶν δεξιοῦται ἐπισήμως τὸν νέον ἀκαδημαῖκὸν κ. Μᾶρκον Σιώτην, ἐκλεγέντα κατὰ μῆνα Μάιον 1993 τακτικὸν μέλος αὐτῆς εἰς ἔδραν Θεολογίας.

Ἐξ ὀνόματος καὶ τῶν ἄλλων Συναδέλφων σᾶς ὑποδέχομαι καὶ σᾶς προσαγορεύω ἐγκαρδίως κ. Συνάδελφε, εἰσερχόμενον σήμερον εἰς τὸ ἀνώτατον τοῦτο Ἰδρυμα τῶν Ἐπιστημῶν, τῶν Γραμμάτων καὶ τῶν Καλῶν Τεχνῶν.

Ὁ κ. Μ. Σιώτης ἐγεννήθη εἰς τὸν Τριπόταμον τῆς νήσου Τήρου. Εἶναι διδάκτωρ τῆς Φιλολογίας τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Marburg Γερμανίας καὶ διδάκτωρ τῆς Θεολογίας τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Ἀριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Τὰς στρατιωτικὰς τὸν ὑποχρεώσεις ἐξεπλήρωσεν ὁ κ. Σιώτης κατὰ νόμον, τόσον πρὸ τοῦ πολέμου τοῦ 1940, ὅσον καὶ κατ' αὐτόν.

Ὁ κ. Σιώτης εἶναι εὐρέως γνωστὸς στοὺς θεολογικοὺς καὶ ἐκκλησιαστικοὺς κύκλους τῆς Ἑλλάδος καὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ, ἀπὸ τὴν ἐπιστημονικὴν δραστὴν του καὶ τὴν πολὺπλευρον καὶ μακρὰν προσφορὰν του στὴν ἀνωτάτη παιδεία, στὴν ἑλληνικὴ πολιτεία καὶ ἰδιαιτέρως στὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος.

Ὁ κ. Σιώτης διετέλεσε καθηγητὴς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Ἀριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης ἀπὸ 11.6.1951 μέχρι 8.8.1959, ὅτε μετεκλήθη εἰς τὴν Θεολογικὴν Σχολὴν τοῦ Ἐθνικοῦ καὶ Καποδιστριακοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, ὅπου ὑπηρέτησε μέχρι τῆς 31.8.1979.

Ὁ κ. Σιώτης εἶχε καὶ εὐρεῖαν ἐξωπανεπιστημιακὴν καὶ κοινωνικὴν δρασιν. Περιορίζομαι νὰ ἀναφέρω τὴν πενταετὴ ὑπηρεσίαν του εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων ὡς Γενικοῦ Διευθυντοῦ Θρησκευμάτων. Ἀπὸ τῆς θέσεως αὐτῆς ἐπέτυχε τὴν τακτοποίησιν ἐκκρεμούντων θεμάτων τῆς ἐκκλησιαστικῆς διοικήσεως ὡς καὶ τῶν θρησκευτικῶν Κοινοτήτων τῶν Ἑτεροδόξων καὶ Ἑτεροθρήσκων τῆς Ἑλλάδος.

Ὁ κ. Σιώτης ἔχει νὰ παρουσιάσῃ ἀξιολογώτατον ἐρευνητικὸν ἔργον. Εἶναι συντάκτης πολλῶν δεκάδων πρωτοτύπων μελετῶν καὶ πολλῶν βιβλίων. Ἀλλὰ τὸ συγγραφικὸν ἔργον τοῦ διακεκριμένου νέου ἀκαδημαϊκοῦ θὰ παρουσιάσῃ ἕτερος Συνάδελφος ἀρμοδιώτερος ἐμοῦ. Ἐλαβε μέρος σὲ πολλὰ διεθνῆ συνέδρια. Ἐπίσης ἐτιμήθη μὲ ἑλληνικὰ καὶ ξένα παράσημα.

Ἀξιότιμε Κύριε Συνάδελφε,

Εἶμαι εὐτυχὴς ὑποδεχόμενος ὑμᾶς σήμερον μετὰ τῶν ἄλλων Συναδέλφων, ἐξ ὀνόματος τῶν ὁποίων σᾶς καλωσορίζω καὶ εὐχομαι ὅπως διὰ τοῦ ἔργου σας συντελέσετε στὴν πρόοδο τῶν σκοπῶν τοῦ πνευματικοῦ μας Ἰδρύματος.

Μετὰ μεγάλης δὲ χαρᾶς σᾶς περιβάλλω μὲ τὸ μέγα διάσημον τοῦ τακτικοῦ μέλους τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν.

Καὶ τώρα παρακαλῶ τὸν ὑπὸ τῆς Τάξεως τῶν Ἠθικῶν καὶ Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν καὶ τῆς Συγκλήτου ὀρισθέντα ἀκαδημαϊκὸν Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην Περγᾶμου κύριον Ἰωάννην (Ζηζιούλαν), ὅπως προσφωνήσῃ τὸν νέον Συνάδελφον.

ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΗ ΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΠΕΡΓΑΜΟΥ κ. ΙΩΑΝΝΟΥ (ΖΗΖΙΟΥΛΑ)

Ἡ ἐπίσημος ὑποδοχὴ ἐνὸς θεράποντος τῆς Θεολογίας ὡς τακτικοῦ μέλους τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν ἀποτελεῖ σημαντικὸ γεγονός, ὃχι μόνο γιὰ τὴν ἴδια τὴν Ἀκαδημίαν, ἀλλὰ καὶ γιὰ τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὸ Ἔθνος μας. Ὅταν ὁ ἰδρυτικὸς νόμος τοῦ ἀνωτάτου αὐτοῦ πνευματικοῦ ἰδρύματος τῆς χώρας συμπεριέλαβε στὴν Τάξιν τῶν Ἠθικῶν καὶ Πολιτικῶν ἐπιστημῶν καὶ τῇ Θεολογίᾳ, διεκίνησε μὲ τὸν τρόπο αὐτὸ ὅτι στὴ συνείδηση τοῦ Γένους μας, τῆς ὁποίας κορυφαία ἔκφραση ἀποτελεῖ ἡ Ἀκαδημία αὐτή, οὔτε ἡ Ἐκκλησία καὶ ἡ θεολογία της μποροῦν νὰ νοηθοῦν καὶ νὰ ἐνεργήσουν χωρὶς ἀναφορὰ στὸν εὐρύτερο χῶρον τῆς γνώσεως καὶ τοῦ πολιτισμοῦ, οὔτε καί, ἀντιστρόφως, ἡ πνευματικὴ ζωὴ τοῦ τόπου μας μπορεῖ νὰ ὑπάρχῃ καὶ νὰ ἀναπτύσσεται ἐρήμην τῆς θρησκευτικῆς καὶ ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς, σκέψεως καὶ παρα-

δόσεώς μας, ἀφοῦ ἡ χριστιανική, καὶ μάλιστα ἡ Ὁρθόδοξη, πίστη εἶναι βαθύτατα συνυφασμένη μὲ τὴν ἱστορία καὶ τὴν ψυχὴ τοῦ Γένους μας.

Μὲ πολλὴ χαρὰ ἐκπληρώνω σήμερα τὸ τιμητικὸ καθῆκον νὰ προσφωνήσω καὶ παρουσιάσω ἐνώπιόν σας ἓνα ἐκλεκτὸ θεράποντα τῆς Θεολογίας, τὸν νέον ἀκαδημαϊκὸ κ. Μᾶρκο Σιώτη, δμότιμο καθηγητὴ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, ὁ ὁποῖος ἐξελέγη τὸ παρελθὸν ἔτος τακτικὸ μέλος τῆς Ἀκαδημίας στὴν ἔδρα τῆς Θεολογίας. Εἶναι δὲ εὐχάριστον αὐτὸ τὸ χρέος, γιατί ὁ νέος ἀκαδημαϊκός, τὸν ὁποῖον ὑποδέχεται ἐπισήμως τὴν στιγμὴν αὐτὴν ἡ Ἀκαδημία, μὲ τὸ ὅλον ἐπιστημονικὸ του ἔργο, τὴν σεμνότητα, ποὺ διακρίνει κάθε σοβαρὸ ἐργάτη τοῦ Πνεύματος, καὶ τὴ μακρὰ προσφορά του στὴν Ἐκκλησία καὶ τὸ Ἔθνος, θὰ συμβάλῃ ἀσφαλῶς στὴν ἐπιτυχῇ παρουσία καὶ ἐκπροσώπηση τῆς Θεολογίας στὸ ἀνώτατο αὐτὸ πνευματικὸ καθίδρυμα.

Ὁ καθηγητὴς κ. Σιώτης γεννήθηκε στὴν Τήνη, τὸ νησί τῆς Μεγαλόχαρης, τὴν πατρίδα μεγάλων καλλιτεχνῶν καὶ πανεπιστημιακῶν διδασκάλων τοῦ Γένους μας. Εἶναι πτυχιούχος τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, καὶ διδάκτωρ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Μετὰ τὸν πόλεμο συνεπλήρωσε τίς σπουδές του στὰ Πανεπιστήμια τοῦ Βερολίνου, τοῦ Μαρβούργου τῆς Ἑσσης, ὅπου καὶ ἀνακηρύχθηκε διδάκτωρ τῆς φιλοσοφίας μὲ τὸ βαθμὸ *Magna cum Laude*, καθὼς καὶ στὸ Πανεπιστήμιο τῆς Τυβίγγης. Κατὰ τὴ διάρκειά τῶν σπουδῶν του εἰδικεύθηκε στὰ θέματα τῆς Καινῆς Διαθήκης, ἐνῶ συγχρόνως παρακολούθησε μαθήματα φιλολογίας, φιλοσοφίας, ἱστοριογραφίας, θρησκευολογίας, κοινωνιολογίας καὶ κριτικῆς ἀρχαίων κειμένων, μὲ σκοπὸ τὴν καλλιτέρεη κατανόηση τῶν θεμάτων τοῦ εἰδικοῦ κλάδου του.

Τὸ πλούσιο διδασκτικὸ ἔργο του ἀρχίζει ἤδη ἀπὸ τὴ Μέση Ἐκπαίδευση μὲ διδασκαλία στὸ Α' Νυκτερινὸ Γυμνάσιο Ἀθηνῶν καὶ στὸ Πρότυπο Λύκειο Ἀθηνῶν τοῦ Μπερζάν, ἐνῶ παρὰλλήλα ὑπηρετεῖ ὡς ἐπιστημονικὸς βοηθὸς τοῦ ἀειμνήστου καθηγητοῦ καὶ ἀκαδημαϊκοῦ Κων/νου Δουβουνιώτου, καὶ ὡς βοηθὸς τοῦ Θεολογικοῦ Σπουδαστηρίου στὸ Παν/μιον Ἀθηνῶν. Τὸ 1950 διορίζεται διευθυντὴς τοῦ Ἀνωτέρου Ἐκκλησιαστικοῦ Φροντιστηρίου Θεσσαλονίκης, γιὰ νὰ ἐκλεγῇ τὸν Μάϊο τοῦ ἐπομένου ἔτους 1951 τακτικὸς καθηγητὴς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσ/νίκης, ἀπὸ τὸ ὁποῖον μετεκλήθη ὁμοφώνως τὸ 1959 στὴ Θεολογικὴ Σχολὴ τοῦ Παν/μίου Ἀθηνῶν, ὅπου καὶ δίδαξε μέχρι τῆς καταλήψεώς του ἀπὸ τὸ ὄριον ἡλικίας.

Ἡ παρουσία καὶ διδασκαλία τοῦ καθηγητοῦ Σιώτη στὶς δύο Θεολογικὲς Σχολές τῆς χώρας μας ὑπῆρξε πλούσια σὲ καρποφορία, ὅπως μαρτυρεῖ τὸ πλῆθος τῶν μαθητῶν καὶ ἐπιστημόνων, ποὺ εὐτύχησαν νὰ τὸν ἔχουν διδάσκαλό τους. Προσηνῆς καὶ εὐγενῆς πάντοτε συνέβαλλε στὴν προαγωγή τῆς ἐνότητος στοὺς κόλπους τῆς

Σχολῆς, στήν ὁποία ὑπηρετοῦσε. Ἡ συμβολή του, ἐξ ἄλλων, στή διοίκηση καί τῶν δύο Πανεπιστημίων ὑπῆρξε σημαντική. Διετέλεσε κοσμήτωρ, Συγκλητικὸς καὶ Πρόεδρος τοῦ Ὑπηρεσιακοῦ καὶ τοῦ Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου καὶ στὰ δύο Πανεπιστήμια, στὰ ὁποῖα ὑπηρέτησε.

Ἐκτὸς τοῦ χώρου τοῦ Παν/μίου ὁ κ. Σιώτης ἐδίδαξεν ἐπὶ ὀκτὼ ἔτη στὸ Διδασκαλεῖο Μετεκπαιδευομένων καθηγητῶν Μέσης Ἐκπαιδευσεως, ἐπὶ 19 ἔτη στὴ Ριζάρειο Ἐκκλησιαστικὴ Σχολή, ἐπὶ 6 ἔτη στήν Ἀνωτέρα Σχολὴ Κοινωνικῶν Λειτουργῶν τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας, καὶ ἄλλοι.

Ἀλλὰ ἡ προσφορὰ τοῦ νέου ἀκαδημαϊκοῦ, τὸν ὁποῖον ὑποδέχεται σήμερα ἡ Ἀκαδημία, δὲν περιορίζεται στήν πανεπιστημιακὴ διδασκαλία. Σὲ μιὰ ἐξαιρετικὰ δύσκολη καὶ κρίσιμη περίοδο τῶν σχέσεων Ἐκκλησίας καὶ Πολιτείας στήν Ἑλλάδα διορίζεται τὸν Ἰούνιο τοῦ 1964 Γενικὸς Διευθυντὴς Ὁρησκευμάτων τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Ὁρησκευμάτων. Ἀπὸ τὴ θέση του αὐτή, τὴν ὁποία διατήρησεν ἐπὶ πέντε ἔτη, ἐπέτυχε τὴ ρύθμιση σοβαρῶν θεμάτων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τὰ ὁποῖα ἐκκρεμοῦσαν ἐπὶ πολλὰ ἔτη, καθὼς καὶ ζητημάτων τῶν ἑτεροδόξων καὶ ἑτεροθρήσκων κοινοτήτων τῆς Ἑλλάδος, τὴν ἐπάνδρωση τῆς ἱστορικῆς Μονῆς τοῦ Σινᾶ, τὴν ἀναστήλωση τοῦ Παναγίου Τάφου κ.ἄ. Ὅταν ἀπεχώρησεν ἀπὸ τὴ θέση του αὐτὴ τὸ 1968 ὁ τότε Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν Ἰερώνυμος ἐχαράκτηρισε μὲ ἐξαιρετικὰ ἐπαινετικούς λόγους τὴν προσφορὰ του στὸ Ὑπουργεῖο. Γιὰ τὴν ὅλη του προσφορὰ τιμήθηκε μὲ πολλὰ παράσημα, ἑλληνικὰ καὶ ξένα.

Στὸν τομέα τῶν διαχριστιανικῶν σχέσεων ὁ κ. Σιώτης ἔχει ἐπίσης πλούσιο ἔργο νὰ ἐπιδείξη. Ἔλαβε μέρος ὡς ἀντιπρόσωπος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος στὶς Γενικὲς Συνελεύσεις τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου Ἐκκλησιῶν στὸ Evanston, Ill. καὶ τὸ Νέο Δελχί, διορίστηκε δέ, κατόπιν προτάσεως τῶν Ὑπουργείων Ἐξωτερικῶν καὶ Παιδείας, καὶ μὲ τὴν ἔγκριση τοῦ Πατριαρχείου Ἱεροσολύμων, μέλος τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ Συμβουλίου τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Σχολῆς γιὰ τὴν ἐνότητα τῶν χριστιανῶν στὸ Tantaour τῶν Ἱεροσολύμων, ὅπου προσέφερε τὶς ὑπηρεσίες του ἐπὶ πολλὰ ἔτη.

Τὸ συγγραφικὸ ἔργο, ἐξ ἄλλων, τοῦ νέου ἀκαδημαϊκοῦ εἶναι ἀξιόλογο, ἀνερχόμενο σὲ 100 καὶ πλέον μελέτες καὶ ἄρθρα. Ἰδιαιτέρως σημαντικὴ εἶναι ἡ προσφορὰ του στὸν τομέα τῆς ἐρμηνείας τῆς Καινῆς Διαθήκης καὶ στὴ σχέση της μὲ τὰ χειρόγραφα τῆς Νεκρᾶς Θαλάσσης. Ἀπὸ τὸ πλῆθος τῶν ἐργασιῶν του ὑπογραμμίζομε ἰδιαιτέρως τὰς ἑξῆς:

α) Τὴ διδακτορικὴ διατριβὴ του στὸ Πανεπιστήμιο τοῦ Marburg μὲ τὸν τίτλο «Ἡ σχέση τῆς κλασσικῆς χειροτονίας πρὸς τὴν χριστιανικὴν χειροτονίαν»,

ἡ ὁποία διατριβὴ ἐπαινέθηκεν ἰδιαιτέρως ἀπὸ τὸν διαπρεπῆ ἐπιστήμονα Hans von Campenhausen.

β) Τὴν διδακτορικὴ διατριβὴ του στὸ Παν/μιο Θεσ/νίκης μὲ θέμα «Τὸ πρόβλημα τῶν ἀδελφῶν τοῦ Ἰησοῦ», μὲ τὴν ὁποίαν ἀναιροῦνται ἐρμηνεῖες ἀρχαίων καὶ νεωτέρων συγγραφέων ὡς πρὸς τὸ ἐπίμαχο αὐτὸ ζήτημα.

γ) Τὸ βιβλίον του «Ἡ φροντὶς τῆς ἀρχαίας Ἐκκλησίας ὑπὲρ τῶν ὀρφανῶν κορασίδων».

δ) Τὴν ἐργασία του «Ἡ Γεθσημανῇ ἰδιοκτησία τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου».

ε) Τὸ ἔργο του «Ἡ ἱστορία τῆς ἐρμηνείας τῆς ἐπὶ τοῦ Ὁρους Ὁμιλίας τοῦ Κυρίου», ἀπόσταγμα πολυετοῦς ἐρευνητικῆς ἐργασίας, τοῦ ὁποίου ἔχει ἐκδοθῇ ὁ α' τόμος, καὶ ἀναμένεται ἡ ἔκδοσις ἄλλων δύο. Στὸ ἔργο αὐτὸ καταδεικνύεται γιὰτὶ καὶ πῶς ὑποτιμᾶται μέχρι σήμερα ἡ πνευματικὴ καὶ πρακτικὴ ἀξία τῶν διατάξεων τῆς ἐπὶ τοῦ Ὁρους ὁμιλίας τόσον ἀπὸ τοὺς Προτεστάντες ὅσον καὶ ἀπὸ τοὺς Ρωμαιοκαθολικούς, καὶ πῶς οἱ διατάξεις αὐτὲς ἀποκοτῶν τὴν ὀρθὴν σημασίαν τους στὸ φῶς τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησιολογίας.

στ) Τὴ μελέτη περὶ τῆς θείας Εὐχαριστίας κατὰ τὴν Καινὴ Διαθήκη, ἡ ὁποία καὶ ἀπετέλεσε πολύτιμον βοήθεια καὶ γιὰ τὸν ὁμιλοῦντα κατὰ τὴ σύνταξιν τῆς δι-
κῆς του διδακτορικῆς διατριβῆς. Τέλος,

ζ) Τὰ πρόσφατα γενικωτέρου ἐνδιαφέροντος μελετήματά του περὶ τῆς ἐν-
νοίας τοῦ προσώπου, τῆς Ἱστορίας καὶ θεολογίας τῶν ἱερῶν εἰκόνων καὶ τῆς σημα-
σίας τοῦ ὅρου «Βλασφημία κατὰ τοῦ Ἀγίου Πνεύματος».

Ἀγαπητὲ Κύριε Καθηγητὰ καὶ συνάδελφε ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ,

Ἡ πλούσια σὲ ποσότητα καὶ περιεχόμενον προσφορά σας στὴ Θεολογίαν, τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὴ χώρα μας, στήν ὁποία προσφορὰ ἐνδεικτικὰ καὶ μόνον ἀναφέρθη-
κα, σὲ συνδυασμὸ μὲ τὰ πολλὰ πνευματικὰ προσόντα τῆς προσωπικότητάς σας, ἐδλόγως ὠδήγησαν στήν ἐκλογὴν σας ὡς τακτικοῦ μέλους τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν. Κατὰ τὴν ἐπίσημην αὐτὴ στιγμὴ τῆς ὑποδοχῆς σας, σᾶς ἐκφράζω θερμὰ αἰσθήματα τιμῆς, καὶ εὐχομαι κάθε βοήθεια καὶ συναντίληψη τοῦ Θεοῦ, ὥστε νὰ συνεχίζετε τὸ καρποφόρο ἔργον σας ἐπὶ ἔτη πολλὰ ἐπιβεβαιώνοντας, ὅπως καὶ οἱ ἄξιοι προκατόχοί μας, στίς ἑδρες τῆς Θεολογίας τὴ σπουδαιότητα τῆς παρουσίας τῆς Θεολογίας στὸ ἀνώτατον Πνευματικὸν μας Ἰδρυμα.